

Generalsekretæren tar sommeren i Oslo

Av Ellen Beate Dyvi

NTFs nye generalsekretær er et garvet organisasjonsmenneske og en erfaren politiker. Vi inviterte Bjørn N. Røtnes til lunsj på Theatercafeen uken før han tiltrådte sin nye stilling 1. juni. Han kommer til å vie mye av sommeren til Tannlegeforeningen.

Hva er grunnen til at du ønsket deg jobben som generalsekretær i Tannlegeforeningen?

– Man må hoppe på de togene som går, og man vet aldri når en slik stilling blir ledig igjen. Dessuten er det slett ikke alle organisasjoner jeg kunne tenke meg å jobbe for. Jeg har hatt denne typen stilling før, i en tilsvarende organisasjon, hos naturforvalterne eller Nafo som foreningen gjerne kalles, og nå skal det bli morsomt å prøve det samme igjen. Det er nok en del felles trekk i slike organisasjoner, både på godt og vondt. Min erfaring er at de er preget av mange høvdinger og få india-nere. Med det mener jeg at det er mange tillitsvalgte som vil mye og har store forventninger, men at det er få ressurser til å gjennomføre alle ønskede tiltak. Og for å sette det på spissen: arbeidet dreier seg mye om forvaltning av misnøye. Og sånn skal det være. Er det ikke slik, er organisasjonen død. De som er medlemmer av en organisasjon er det naturligvis for å ivareta noen interesser. Min oppgave er å bidra med min kunnskap om hvordan systemene fungerer, og gjøre det klart hva det er mulig å gjennomføre til enhver tid. At det skulle bli Tannlegeforeningen er en tilfeldighet, og har i hvert fall ingen sammenheng med at min mor er pensjonert tannlege.

– Ja vel. Er hun begeistret for sønnens valg av ny jobb?

– Hun er heller veldig overrasket, og hadde nok ikke ventet at jeg skulle ende opp i denne foreningen. Jeg har ikke hatt noe nært forhold til tannlegeyrket som følge av min mors yrkes-

valg. Det appellerte ikke til meg. Det gjorde derimot samfunnsfagene, og det første jeg gjorde etter artium var å studere statsvitenskap ved Universitetet i Oslo. Et interessant studium, som gir et begrenset jobbmarked, hvis man ikke kan tenke seg offentlig forvaltning eller skoleverket. Jeg skjønte fort at de interessante jobbene studiet kunne føre til, allerede var tatt av folk på 70-tallet, så jeg ga meg etter et par år på Blindern. Etter militærtjenesten begynte jeg heller på BI og ble siviløkonom. Det var i jappetiden på 80-tallet, den gangen siviløkonomene var guds gave til menneskeheten. Det var ikke jeg. Jeg valgte studiet på grunn av bredden og mulighetene, og fordypet meg mest i organisasjonslære og forhandlingsteori.

– Og så fikk du din første organisasjonsjobb?

– Ja. Det jeg interesserte meg mest for på studiet, ga føringer for mitt yrkesvalg i neste runde. Jeg begynte i Norges funksjonærforbund, som hovedsakelig organiserte lavere funksjonærer i privat virksomhet. Dette var rett etter jappetiden, og akkurat i det den industrielle revolusjon kom til kontoret. Det vil si at pc-ene kom inn og sekretærene forsvant ut, og jeg ble reisende i oppsigelser. Et interessant og nyttig møte med en ny virkelighet for meg. Det var ganske brutalt. Jeg var der i drøye to år, med permisjon det siste halvåret for å ta pedagogisk seminar, som det het den gangen.

– Var det fordi du ville bli lektor?

– Nei, men jeg var kanskje inspirert av faren min, som gjorde det samme da jeg var liten. Han gjorde det ved siden av jobben, og jeg husker at det var tøft. Så jeg ville benytte anledningen mens det fortsatt var et halvårig studium, og ikke ettårig slik det er blitt nå. Det ville jeg ikke hatt anledning til. Men jeg var ung og fri og hadde råd til å ta et halvt år. Det var en helt annerledes

Bjørn N. Røtnes skal være mye i Oslo i sommer. Det er ingen straff når Oslo byr på solskinnsvær, og det ser slik ut i Studenterlunden. Foto: Gudrun Sangnes.

opplevelse å være student etter å ha vært i arbeidslivet en stund.

– Og så fikk du ny jobb?

– Ja, da jeg var ferdig med pedagogikken var det utlyst stilling som forhandlingssjef i Nafo, og jeg hoppet på. Etter et par år var generalsekretærjobben ledig. Jeg søkte og fikk den. Da var jeg 30 år, og den yngste generalsekretæren den organisasjonen hadde hatt noen gang. Jeg ble der i fire og et halvt år som generalsekretær, i en periode med ganske store forandringer i organisasjonen. Vi så blant annet en kraftig medlemsvekst, i og med at vi rekrutterte folk med ny naturfaglig distriktshøgskoleutdanning, som ikke var dekket av organisasjonslivet på forhånd.

Siden hadde jeg en kort periode i Akademikernes Fellesorganisasjon (AF), der jeg var ansatt da splittelsen til Akademikerne kom. Det var interessant å oppleve hvordan man med en gang danner seg et fiendebilde av dem som

bryter ut. I ettertid ser man en tydelig logikk bak det som skjedde, men da vi satt midt oppe i det, opplevdes det annerledes. Det var ikke hyggelig å se at halvparten av medlemmene bare stakk av gårde.

For meg var det da bare å se seg om etter noe annet igjen, og komme seg ut mens det ennå var styringsfart i organisasjonen. Etter ti år i organisasjonslivet hadde jeg behov for å gjøre noe annet, og jeg sa ja takk da Visa Norge skulle ha sin første personalsjef. Senere ble jeg organisasjonssjef samme sted. Jeg fikk en lærerik periode, i en til å begynne med traust bankdrevet institusjon, der man etter hvert opplevde utviklingen fra monopolsituasjon til fri konkurranse.

I fjor sluttet jeg i Visa og gikk tilbake til organisasjonslivet, og rådgiverjobb i Kommunenes sentralforbund.

– Du er politiker også, for Høyre, med sentrale verv lokalt i hjemkommunen, Bærum?

– Ja, jeg er hobbypolitiker av det mer seriøse slaget, pleier jeg å si. Lett spøkefullt kan man også si at jeg har begynt på min andre tyveårsperiode. Det har

aldri vært noe levebrød, men jeg har hatt det ved siden av alle jobbene jeg har hatt. Det ønsker jeg å fortsette med. Jeg sitter i kommunestyret og formannskapet i Bærum og er leder for sektorutvalget for barn og unge.

– Også er du småbarnsfar. Får du tid til alt?

– Ja, men ikke så mye mer. Det blir ikke tid til andre hobbyer og fritidsaktiviteter enn politikken. Og selvsagt kan det oppstå prioriteringskriser, for ingen kan være mer enn ett sted av gangen. Men som regel lar både jobb, politikk og familieliv seg godt kombinere. Jeg har to barn, en på seks år og en på åtte måneder. Det holder for meg og min kone, som er selvstendig næringsdrivende. Det er de færreste, både kvinner og menn, som har hjemmeværende koner i dag. Skulle man bare rekruttere slike, ville man ende opp med en arbeidsplass bestående av en helt spesiell type mennesker, og det tror jeg ingen er tjent med. Jeg tror forresten det er sunt at folk i arbeidslivet har barn. Og dessuten; uten barn vil det i hvert fall spøke for pensjonen fremover.

– Er det slik at du skal ta sommerferien i Tannlegeforeningen?

– Nei da, ikke hele sommerferien.

Men ferien er langt på vei allerede avvirket for vår familie. Vi har akkurat vært og besøkt venner i USA i nærmere tre uker. Så selv om jeg fortsatt har ferie til gode, er feriebudsjettet brukt opp. Jeg pleier dessuten å ta en avlatsuke nærmere jul, for å bidra til at det blir julestemning i huset. Så jeg sparer noen dager til da. Det passer også godt å være i byen og sette seg litt inn i sakene når man skal begynne i ny jobb.

– Har du noen strategi for hvordan du skal angripe jobben?

– Jeg har ingen programmerklæring, og vil bli kjent med jobben før jeg skal si noe om hvordan jeg skal løse den. Men først og fremst gjelder det å ta tak i de politiske beslutninger som hovedstyre og representantskap har fattet, og løse dem innenfor de ressursene som er tilgjengelige.

Og så gjelder det å lese de tegn som er i tiden. Forholdene kan endre seg for tannlegene, og kanskje kommer det strukturendringer som følge av den offentlige utredningen som pågår. Ting er stadig i endring, og det gjelder å forstå den virkelighet man til enhver tid er en del av. Første bud er å få med seg hva som skjer rundt en. Det er ikke slik at man setter en kurs for evig og alltid. Derfor må man hele tiden stille spørsmål. Jeg har som sagt ingen svar ennå, men vil alltid synes at det er viktig å gjøre kontinuerlige vurderinger. Kanskje de gamle svarene fortsatt er de beste, men det vet man ikke før man har stilt spørsmålene og gjort vurderingene. Det er i hvert fall viktig å være klar over at ingen løsninger er riktige i dag bare fordi de var det i går, avslutter Bjørn N. Røtnes, som gleder seg til å ta fatt på sine nye oppgaver. ■